

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням Вченої ради ДНМУ

від «26» 06 2025р., протокол №

Введено в дію

Наказом в.о.ректора ДНМУ

від «26» 06 2025р. № 156

Mayia Sromolava
Майя ЄРМОЛАЄВА

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА АКАДЕМІЧНУ
МОБІЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У
ДОНЕЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ**

УКЛАДАЧІ

Майя ЄРМОЛАСЬВА – в.о. ректора, завідувачка кафедри внутрішньої медицини №1, докторка медичних наук, професорка;

Ольга ЧЕРНИШОВА – проректорка з науково-педагогічної роботи, докторка медичних наук, професорка;

Наталя МІКРЮКОВА – в.о. начальника навчально-методичного відділу;

Володимир ДОЛИНСЬКИЙ – в.о. начальника відділу забезпечення якості освіти та інформаційних технологій.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу у Донецькому національному медичному університеті (далі – Положення) розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту»; Порядку реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 №579 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13 травня 2022 №599); Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 №261 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 08.04.2025 №426); Статуту Донецького національного медичного університету (далі – Університет) та інших нормативних документів чинного законодавства, що визначають політику України у сферах освіти і науки, та Університету.

1.2. Це Положення встановлює порядок організації програм академічної мобільності для учасників освітнього процесу Університету в Україні та/чи за її межами, а також учасників освітнього процесу іноземних закладів освіти (наукових установ) в Університеті. При цьому встановлений Положенням порядок участі у програмах академічної мобільності не поширюється на учасників освітнього процесу Університету, що тимчасово допущені до освітнього процесу, перебувають в академічній відпустці та/або направлені за кордон органами державної влади України.

1.3. Не може брати участь у програмі академічної мобільності заклад освіти (наукова установа) з іноземними інвестиціями держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або заклад освіти (наукова установа), зареєстрований на території такої держави, або кінцевий бенефіціарний власник (контролер) якого є резидентом держави-агресора або держави-окупанта, або у разі, коли іноземний заклад освіти (наукова установа) має постійне місцезнаходження на території держави-агресора, держави-окупанта або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

1.4. Не можуть брати участь у програмі академічної мобільності громадяни держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або держави, що не визнають тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

1.5. Відповідно до вимог нормативних актів, регламенту програм та/або двосторонніх угод між закладами-партнерами:

- здійснюється відбір учасників академічної мобільності;
- регламентується перелік вимог та документів, необхідних для підтвердження участі у програмі академічної мобільності, процедура і строк їх подання;
- визначаються етапи, фінансові умови, види та форми академічної мобільності, тривалість і зміст навчання/стажування у закладах-партнерах;
- визначаються умови визнання результатів навчання/стажування або проведення наукових досліджень та звітування учасників освітнього процесу Університету.

1.6. Супровід і допомогу в організації міжнародної академічної мобільності, укладенні відповідних договорів, налагодженні/підтримці зв'язків із закладами-партнерами, а також оголошення конкурсів про участь у програмах академічної мобільності, надання науково-методичного консультування щодо реалізації права на академічну мобільність тощо здійснює Університет.

1.7. Обов'язковою умовою реалізації програм академічної мобільності в Університеті є дотримання вимог до відбору учасників академічної мобільності, звітування про завершення програми академічної мобільності та оприлюднення інформації на офіційному вебсайті Університету.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

- **Заклад освіти (наукова установа)** – український, іноземний заклад вищої освіти, наукова установа, їх відокремлені структурні підрозділи, що беруть участь у програмі академічної мобільності на умовах і в порядку, визначених цим Положенням;

- **Заклад-партнер** – український, іноземний заклад освіти (наукова установа), що бере участь у програмі академічної мобільності на підставі міжнародних договорів України про співробітництво у галузі освіти та/або науки, міжнародних програм та проєктів або договорів про співробітництво між українськими закладами освіти чи між українським закладом освіти та іноземним закладом освіти;

- **Іноземний заклад освіти (наукова установа)** – заклад освіти (наукова установа), який на умовах і в порядку, визначених цим Положенням, бере участь у програмі академічної мобільності, а також відокремлений структурний підрозділ іноземного закладу освіти (наукової установи), утворений для цілей цього Положення на території України;

- **Український заклад освіти (наукова установа)** – український заклад вищої освіти (наукова установа), що розташований на території України, утворений органом державної влади, органом місцевого самоврядування, громадянином України або іншою юридичною особою відповідно до законодавства, який на умовах і в порядку, визначених цим Положенням, бере участь у програмі академічної мобільності, відокремлений структурний підрозділ українського закладу вищої освіти (наукової установи), що провадить освітню діяльність у сфері фахової вищої освіти на підставі окремо встановленого ліцензованого обсягу з підготовки фахівців (наукову, педагогічну, науково-технічну діяльність тощо);

- **Програма академічної мобільності** – діяльність українських та іноземних закладів освіти, спрямована на забезпечення реалізації прав українських та іноземних учасників освітнього процесу, а також працівників закладу освіти (наукової установи) на академічну мобільність протягом визначеного часу на підставі угоди з іншим українським закладом освіти (науковою установою) або іноземним закладом-партнером на умовах і в порядку, визначених цим Положенням;

- **Учасники освітнього процесу Університету** – здобувачі вищої освіти,

здобувачі освітньо-наукового ступеня доктора філософії, наукового ступеня доктора наук, наукові, науково-педагогічні, педагогічні працівники, адміністративні працівники.

- *Учасник академічної мобільності* – український та/чи іноземний учасник програм академічної мобільності.

3. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

3.1. Основною метою академічної мобільності є:

- обмін передовими практиками та досвідом у сферах освіти і науки;
- модернізація системи освіти;
- цифровізація навчання та управління;
- підвищення якості освіти та ефективності наукових досліджень;
- підвищення конкурентоспроможності учасників освітнього процесу;
- розвиток професійних навичок та особистісних якостей учасників академічної мобільності;

академічної мобільності;

- поглиблення співробітництва у сферах освіти і науки;
- підтримка соціальних, економічних, культурних взаємовідносин та зв'язків між закладами-партнерами.

3.2. Завданнями учасників академічної мобільності є:

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки, професійної майстерності;

- отримання та поширення міжнародного досвіду провадження викладацької, наукової, науково-технічної діяльності та доступу до дослідницької інфраструктури закладів-партнерів;

- реалізація спільних наукових, науково-технічних та/або освітніх проєктів;

- підвищення рівня володіння іноземними мовами;

- популяризація української мови, культури, поглиблення знань про культуру інших країн.

3.3. Учасники академічної мобільності зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі у програмі академічної мобільності (не менше ніж за 14 днів до дня початку програми академічної мобільності);

- вчасно прибути до місця реалізації програми академічної мобільності;

- під час програми академічної мобільності дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку та інших нормативно-правових документів закладу-партнера;

- після завершення програми академічної мобільності повернутися до Університету у встановлені документально терміни та подати всі необхідні звітні документи.

4. ВИДИ ТА ФОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

4.1. За місцем реалізації права академічна мобільність поділяється на:

- *внутрішню* академічну мобільність – академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу Університету у закладах-партнерах у межах України;

- *міжнародну* академічну мобільність – академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу Університету у закладах-партнерах за межами України (вихідна академічна мобільність) або іноземними Учасниками освітнього процесу в Університеті (вхідна академічна мобільність).

4.2. За сферою діяльності академічна мобільність поділяється на *освітню* та *наукову*.

4.3. За способом реалізації академічну мобільність розрізняють на:

- *очну*, що передбачає фізичне переміщення учасника академічної мобільності до закладу-партнера;

- *дистанційну*, що передбачає інтерактивну взаємодію учасника академічної мобільності;

- *змішану*, що передбачає очно-дистанційну участь учасника академічної мобільності.

4.4. Освітня академічна мобільність за процедурою визнання результату програми академічної мобільності поділяється на:

- *ступеневу* мобільність – навчання учасника освітнього процесу Університету в іноземному закладі освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття наукового ступеня;

- *кредитну* мобільність – навчання учасника освітнього процесу Університету в іншому закладі вищої освіти з метою здобуття кредитів Європейської кредитно трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС) та/або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів ЄКТС), що будуть визнані в Університеті. При цьому загальний період навчання для учасників таких програм академічної мобільності залишається незмінним.

4.5. Формами академічної мобільності є:

4.5.1. Для учасників академічної мобільності, які здобувають освітній ступінь бакалавра, магістра:

- навчання за освітніми (освітньо-професійними) програмами кредитної або ступеневої академічної мобільності;

- мовне стажування (удосконалення рівня практичного володіння іноземною мовою в певній професійній діяльності або галузі знань);

- навчально-наукове стажування (діяльність, спрямована на набуття практичного досвіду на основі досліджень та формування нових професійних компетентностей в межах певної спеціальності/галузі знань);

- наукове стажування;

- практика (отримання досвіду професійної діяльності в галузі майбутньої, наявної, суміжної спеціальності під керівництвом працівників закладу освіти (наукової установи) з метою формування фахових компетентностей та навичок у реальних, у тому числі виробничих, умовах для прийняття самостійних рішень у

практичній діяльності, оволодіння методами, формами організації та засобами праці в певній професійній діяльності або галузі знань);

- інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної спеціальності/галузі знань тощо), що не суперечать законодавству та відповідають вимогам цього Положення;

4.5.2. Для учасників академічної мобільності, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії, науковий ступінь доктора наук або є педагогічними, науково-педагогічними, науковими, іншими працівниками Університету:

- участь у програмах кредитної академічної мобільності для учасників академічної мобільності, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії;

- участь у спільних освітніх та/або наукових проєктах (діяльність у складі тимчасової проєктної групи, утвореної на певний строк для реалізації мети та виконання завдань певного освітнього або наукового проєкту за рахунок гранту, наданого закладам-партнерам);

- викладання;
- стажування;
- наукове дослідження;
- наукове стажування;
- мовне стажування;
- підвищення кваліфікації;

- інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної спеціальності/галузі знань тощо), що не суперечать законодавству.

5. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ УЧАСНИКІВ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

5.1. Науково-педагогічні, педагогічні, наукові працівники Університету можуть реалізовувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності на підставі укладеного договору про участь у програмі академічної мобільності та запрошення від приймаючої сторони. При цьому, за ними зберігається основне місце роботи в Університеті терміном до двох років. Оплата праці відбувається за рахунок грантової програми в межах академічності мобільності.

5.2. За здобувачами наукового ступеня доктора наук, доктора філософії, які реалізують право на академічну мобільність, зберігається місце в докторантурі (аспірантурі). Виплата стипендії здійснюється за рахунок грантової програми в межах академічності мобільності.

5.3. Іноземні учасники академічної мобільності, які є працівниками закладів партнерів, під час перебування в Університеті мають усі права та обов'язки його працівників.

5.4. Умови приїзду провідних іноземних науковців і діячів освіти на запрошення Університету та їх перебування в Україні можуть визначатися додатковими договорами, укладеними між Університетом та запрошеною особою.

5.5. Перелік документів, які необхідно подати учасникам академічної мобільності до відділу координації наукової та клінічної роботи:

– оригінал або копія запрошення для участі у програмі академічної мобільності із зазначеними умовами фінансування програми академічної мобільності та переклад його українською мовою;

– договір про академічну мобільність між Університетом та учасником академічної мобільності.

5.6. Реалізація права на міжнародну академічну мобільність повинна бути підкріплена двома договорами: двосторонній письмовий або електронний договір між закладами-партнерами про виконання програми академічної мобільності (партнерський договір) та договір про співробітництво між Університетом та учасником академічної мобільності.

5.7. Укладення договору про співробітництво між закладами-партнерами, а також партнерського договору та договору академічної мобільності в умовах воєнного стану та за інших обставин форс мажор здійснюється в електронній формі, відповідно до законодавства країни закладу-партнера та України.

5.8. У договорі академічної мобільності, окрім іншого, визначаються її мета, завдання, вид та форма, тривалість, строк (у разі потреби – етапи), очікувані результати, документ, що видається за результатами програми академічної мобільності. Для здобувачів наукового ступеня доктора наук, доктора філософії необхідно зазначити перелік та зміст освітніх компонентів, обсяг навчального навантаження та детальний опис оцінювання результатів, строк, умови та порядок звітування, визнання результатів програми академічної мобільності, а також заходи, що вживатимуться в разі недосягнення цілей академічної мобільності та порядок ліквідації академічної заборгованості, що утворилась за період програми академічної мобільності.

5.9. За здобувачам вищої освіти на період навчання в закладі-партнері (науковій установі) в Україні чи за її межами відповідно до чинного законодавства та укладеного договору про академічну мобільність зберігаються місце навчання.

5.10. Особи, які уклали договори про навчання чи стажування за програмою академічної мобільності, не відраховуються зі складу здобувачів Університету на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються у Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

5.11. Іноземні здобувачі - учасники академічної мобільності можуть бути зараховані на навчання до Університету: за рахунок коштів міжнародних програм та організацій; за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб; на умовах безоплатного навчання у разі взаємного обміну здобувачами освіти між закладами-партнерами.

5.12. Матеріальне забезпечення учасників програм академічної мобільності здійснюється відповідно до умов договору про програму академічної мобільності.

6. ЗВІТУВАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ В РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІ ПРОГРАМИ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

6.1. Впродовж 14 робочих днів після повернення до Університету, учасник освітнього процесу, який реалізовував право на академічну мобільність надає відповідний документ, що підтверджує завершення програми академічної мобільності.

6.2. Університет в установленому порядку приймає рішення щодо переведення на загальний графік навчання після навчання за програмою академічної мобільності.

6.3. Якщо здобувач освіти під час перебування у вищому навчальному закладі не виконав затверджений індивідуальний навчальний план, то після повернення до Університету, йому може бути запропонований індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості, затверджений в установленому порядку, або повторний курс навчання. У цьому випадку форму фінансування навчання здобувача освіти визначає Університет.

6.4. Після повернення з навчання здобувачем освіти - учасником програми академічної мобільності у 10-денний термін до Університету надається звіт про виконання завдань.

6.5. Науково-педагогічні, педагогічні, наукові працівники подають відповідні документи, які підтверджують виконання програми академічної мобільності, а також звіт про виконання програми академічної мобільності для звітування на Вченій раді Університету.

7. ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМАМИ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

7.1. Визнання результатів навчання здійснюється відповідно до Положення про порядок визнання результатів попереднього навчання і визначення академічної різниці здобувачів вищої освіти та інших осіб, що навчаються у Донецькому національному медичному університеті на основі ЄКТС або з використанням системи оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, прийнятої у країні закладу-партнера, якщо в ній не застосовується ЄКТС.

7.2. Порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми академічної мобільності повинне ґрунтуватися на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто під час програми академічної мобільності та результатів навчання, запланованих освітньою (освітньо-науковою) програмою Університету. Освітні компоненти та інші види освітньої діяльності зазначаються в індивідуальному навчальному плані.

7.3. Якщо термін перебування здобувача вищої освіти у закладі-партнері складає більше одного семестру, визнання результатів навчання, кредитів з освітніх компонентів, відбувається відповідно до графіку навчального процесу, затвердженого в Університеті.

7.4. Для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії – Вчена рада Університету на підставі рішення кафедри, на засіданні якої присутній науковий керівник, має право прийняти рішення про визнання результатів навчання,

передбачених освітньо-науковою програмою після подання відділу координації наукової та клінічної роботи. З цією метою здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії подає у відділ координації наукової та клінічної роботи заяву разом із сертифікатом чи іншим документом, що підтверджує факт і результати навчання. Зарахування результатів навчання відбувається за умови їх відповідності спеціальності та кількості кредитів освітньо-наукової програми.

7.5. Академічна різниця, за індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії, визначається Університетом і не повинна перевищувати 10 кредитів ЄКТС. Порядок ліквідації академічної різниці визначається закладами-партнерами відповідно до внутрішніх положень та законодавства обох сторін.

7.6. Результати підсумкової атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за період навчання/стажування у закладі-партнері подаються за формою, прийнятою у закладі-партнері і переводяться у шкалу, прийняту в Університеті.

7.7. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, які навчаються за програмою академічної мобільності, здійснюється у встановленому порядку.

7.8. Якщо здобувач освіти під час перебування у закладі-партнері (науковій установі) не виконав умов, визначених у договорі академічної мобільності в частині опанування змісту освітніх компонентів та виконання обсягу навчального навантаження, такий учасник після повернення до Університету в установленому порядку ліквідує академічну заборгованість до закінчення першого семестрового контролю після його повернення або повторно вивчає відповідні освітні компоненти за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу у Донецькому національному медичному університеті затверджується Вченою радою Університету та вводиться в дію Наказом ректора.

8.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться відповідно до чинного законодавства України в тому ж порядку, що й саме Положення.

8.3. Після затвердження Положення в новій редакції, попереднє Положення автоматично втрачає чинність.

УЗГОДЖЕНО:

Декан медичного факультету № 1

Руслан КЛІМАНСЬКИЙ

Декан медичного факультету № 2

Сергій ДУБИНА

В.о. декан факультету фармації та стоматології

Олександр УДОД

Директор ННІ ПО

Олександр КОЗИНСЬКИЙ